

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

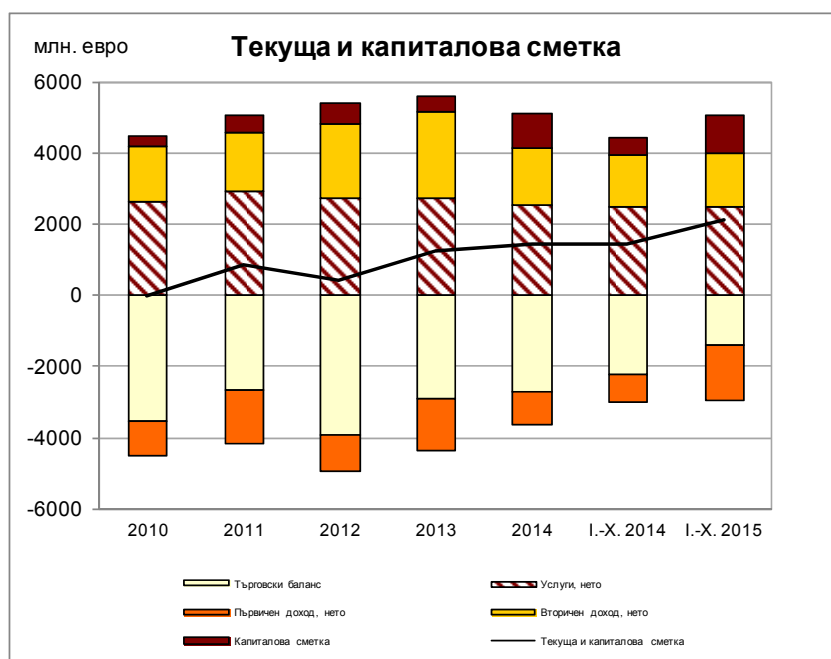
17 декември 2015 г.

12:00 ч.

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС¹
Октомври 2015 г.

Текущата и капиталова сметка е отрицателна и възлиза на 47.1 млн. евро при дефицит от 114.1 млн. евро за октомври 2014 г. За януари – октомври 2015 г. **текущата и капиталовата сметка** е положителна и възлиза на 2115.5 млн. евро (4.9% от БВП²) при излишък от 1442.9 млн. евро (3.4% от БВП) за януари – октомври 2014 г.

За октомври 2015 г. салдото по **текущата сметка** е отрицателно и възлиза на 68 млн. евро (при дефицит от 94.3 млн. евро за октомври 2014 г.). За януари – октомври 2015 г. **текущата сметка** е положителна и възлиза на 1064.4 млн. евро (2.5% от БВП) при излишък от 934.6 млн. евро (2.2% от БВП) за януари – октомври 2014 г.

Търговското салдо за октомври 2015 г. е отрицателно в размер на 187.4 млн. евро при дефицит от 192.6 млн. евро за октомври 2014 г. За януари – октомври 2015 г. **търговското салдо** е отрицателно в размер на 1378 млн. евро

¹ Данни от стандартното представяне на платежния баланс, съставен съгласно шестото издание на *Ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция*. Данните са предварителни. В съответствие с практиката на БНБ и изискванията на ЕЦБ относно ревизиите на данните (включени в *Календара на ЕЦБ за обмен на данните за платежния баланс, международната инвестиционна позиция, резервните активи в рамките на ЕСЦБ*), данните за януари – септември 2015 г. са ревизирани. С отчета за ноември 2015 г. ще бъдат направени ревизии на данните за октомври 2015 г.

² При БВП в размер на 43 069 млн. евро за 2015 г. (прогноза на БНБ) и 42 750.3 млн. евро за 2014 г. (данни на НСИ от 02.10.2015 г. съгласно ЕСС 2010).

(3.2% от БВП) при дефицит от 2212.9 млн. евро (5.2% от БВП) за същия период на 2014 г.³

Износът е 2070 млн. евро за октомври 2015 г., като се повишава със 102.5 млн. евро (5.2%) в сравнение с този за октомври 2014 г. (1967.5 млн. евро). За януари – октомври 2015 г. **износът** е 18 677.9 млн. евро, като нараства с 1207.6 млн. евро (6.9%) в сравнение с този за същия период на 2014 г. (17 470.4 млн. евро). Износът за януари – октомври 2014 г. намалява на годишна база с 1.6%.

Вносът за октомври 2015 г. е 2257.4 млн. евро, като нараства с 97.2 млн. евро (4.5%) спрямо октомври 2014 г. (2160.1 млн. евро). За януари – октомври 2015 г. **вносът** е 20 055.9 млн. евро, като нараства с 372.6 млн. евро (1.9%) спрямо същия период на 2014 г. (19 683.3 млн. евро). Вносът за януари – октомври 2014 г. намалява на годишна база с 1.8%.

Салдото по **услугите** е положително в размер на 90 млн. евро при положително салдо от 129.2 млн. евро за октомври 2014 г. За януари – октомври 2015 г. салдото е положително в размер на 2479.6 млн. евро (5.8% от БВП) при положително салдо от 2479.9 млн. евро (5.8% от БВП) за януари – октомври 2014 г.

Салдото по статия **Първичен доход** (която включва доход, свързан с факторите на производството (работна сила, капитал или земя), данъци върху производството и вноса и субсидии) за октомври 2015 г. е отрицателно в размер на 14.2 млн. евро при отрицателно салдо от 119 млн. евро за октомври 2014 г.⁴ За януари – октомври 2015 г. салдото е отрицателно в размер на 1562 млн. евро (3.6% от БВП) при отрицателно салдо от 790.9 млн. евро (1.8% от БВП) за същия период на 2014 г.

Салдото по статия **Вторичен доход** (която отразява преразпределението на доход) е положително в размер на 43.6 млн. евро при положително салдо от 88.1 млн. евро за октомври 2014 г. За януари – октомври 2015 г. салдото е положително в размер на 1524.7 млн. евро (3.5% от БВП) при положително салдо от 1458.5 млн. евро (3.4% от БВП) за същия период на 2014 г.

Капиталовата сметка е положителна в размер на 20.9 млн. евро при отрицателна стойност от 19.8 млн. евро за октомври 2014 г. За януари – октомври 2015 г. капиталовата сметка е положителна – 1051.2 млн. евро (2.4% от БВП), при положителна стойност от 508.3 млн. евро (1.2% от БВП) за януари – октомври 2014 г.

Финансовата сметка за октомври 2015 г. е отрицателна в размер на 119.9 млн. евро при отрицателна стойност от 59.4 млн. евро за октомври 2014 г. За януари – октомври 2015 г. **финансовата сметка** е положителна – 2583.5 млн. евро (6% от БВП), при положителна стойност от 436.7 млн. евро (1% от БВП) за същия период на 2014 г.

Салдото по статия **Преки инвестиции**, представена съгласно изискванията на шестото издание на *Ръководство по платежен баланс и международна инвестиционна позиция*, е отрицателно в размер на 67.1 млн. евро при отрицателно салдо от 194.9 млн. евро за октомври 2014 г. За януари – октомври 2015 г. салдото е отрицателно в размер на 1398.8 млн. евро (3.2% от БВП) при отрицателно салдо от 538.6 млн. евро (1.3% от БВП) за същия период на 2014 г.

Преките инвестиции – активи се увеличават с 0.4 млн. евро при намаление от 94.7 млн. евро за октомври 2014 г. За януари – октомври 2015 г. те намаляват с 83.5 млн. евро при увеличение от 531.1 млн. евро за същия период на 2014 г.

Преките инвестиции – пасиви нарастват с 67.5 млн. евро при ръст от 100.2 млн. евро за октомври 2014 г. За януари – октомври 2015 г. те нарастват с 1315.3 млн. евро при увеличение с 1069.7 млн. евро за януари – октомври 2014 г.

³ С шестото издание на *Ръководството по платежен баланс и международната инвестиционна позиция (МВФ, 2008)* се въвеждат съществени методологически промени в отчитането на търговията със стоки и на търговията с услуги (Виж прессъобщението за платежния баланс за февруари 2015 г.). По-подробна информация за тези методологически промени има в материала *Съставяне на статистиката на платежния баланс съгласно методологията на шестото издание на Ръководството по платежен баланс и международната инвестиционна позиция* на интернет страницата на БНБ.

⁴ Предварителните данни ще бъдат ревизирани с тримесечните отчети на предприятията.

В съответствие с *принципа на първоначалната посока на инвестицията* преките чуждестранни инвестиции в страната за октомври 2015 г. възлизат на 63.5 млн. евро (при 125.5 млн. евро за октомври 2014 г.). За януари – октомври 2015 г. преките чуждестранни инвестиции в страната са в размер на 1371.5 млн. евро (при 997.6 млн. евро за януари – октомври 2014 г.).

Преките инвестиции в чужбина за октомври намаляват с 3.6 млн. евро (при понижение с 69.4 млн. евро за октомври 2014 г.). За януари – октомври 2015 г. преките инвестиции в чужбина намаляват с 27.2 млн. евро (при нарастване от 459 млн. евро за януари – октомври 2014 г.).

По-подробна информация за преките инвестиции има в приложението *Преки инвестиции (януари – октомври 2015 г.)* на публикацията *Платежен баланс*, а серия от данни – в таблица 10 - *Преки инвестиции* на публикацията.

Салдото по статия **Портфейлни инвестиции** е положително в размер на 103.5 млн. евро при положителна стойност от 110 млн. евро за октомври 2014 г. За януари – октомври 2015 г. салдото е отрицателно в размер на 1243.6 млн. евро (2.9% от БВП) при отрицателно салдо от 1264 млн. евро (3% от БВП) за същия период на 2014 г.

Портфейлните инвестиции – активи за октомври 2015 г. се увеличават с 29 млн. евро при увеличение с 218.3 млн. евро за октомври 2014 г. За януари – октомври 2015 г. те се понижават с 645.2 млн. евро при нарастване със 190.5 млн. евро за същия период на 2014 г.

Портфейлните инвестиции – пасиви за октомври 2015 г. се понижават със 74.6 млн. евро при увеличение със 108.3 млн. евро за октомври 2014 г. За януари – октомври 2015 г. *портфейлните инвестиции – пасиви* се повишават с 598.4 млн. евро при увеличение с 1454.5 млн. евро за същия период на 2014 г.

Салдото по статия **Други инвестиции** е отрицателно в размер на 247.9 млн. евро при отрицателно салдо от 10.9 млн. евро за октомври 2014 г. За януари – октомври 2015 г. салдото е положително в размер на 1542.2 млн. евро (3.6% от БВП) при положително салдо от 1233 млн. евро (2.9% от БВП) за януари – октомври 2014 г.

Други инвестиции – активи намаляват с 283.8 млн. евро при понижение с 25.2 млн. евро за октомври 2014 г. За януари – октомври 2015 г. те се понижават с 1055.5 млн. евро при ръст с 1167.4 млн. евро за същия период на 2014 г.

Други инвестиции – пасиви за октомври 2015 г. намаляват с 35.9 млн. евро при намаление с 14.3 млн. евро за октомври 2014 г.³ За януари – октомври 2015 г. те намаляват с 2597.7 млн. евро при понижение с 65.5 млн. евро за същия период на 2014 г.

Резервните активи на БНБ⁵ се повишават със 79.7 млн. евро при увеличение с 30.7 млн. евро за октомври 2014 г. За януари – октомври 2015 г. те нарастват с 3661.8 млн. евро (8.5% от БВП) при увеличение от 976.9 млн. евро (2.3% от БВП) за същия период на 2014 г.

Статия **Грешки и пропуски, нето** е отрицателна в размер на 72.8 млн. евро при положителна стойност от 54.7 млн. евро за октомври 2014 г. По предварителни данни за януари – октомври 2015 г. статията е положителна в размер на 467.9 млн. евро (1.1% от БВП) при отрицателна стойност от 1006.3 млн. евро (2.4% от БВП) за същия период на 2014 г.

⁵ Не се включват измененията на резервните активи на БНБ, дължащи се на курсови и ценови разлики, и тези, свързани със създаването на резервни активи (монетаризация/демонетаризация на злато, разпределение на СПТ) и рекласификации.

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС НА БЪЛГАРИЯ

Приложение 1

СТАНДАРТНО ПРЕДСТАВЯНЕ*

(млн. евро)

	Месечни данни			Акумулирани данни от началото на годината към:		Акумулирани данни за последните дванадесет месеца към:	
	окт.14	окт.15	Промяна	31.10.2014	31.10.2015	31.10.2014	31.10.2015
Текуща и капиталова сметка	-114.1	-47.1	67.0	1442.9	2115.5	1189.9	2127.4
Текуща сметка ¹	-94.3	-68.0	26.4	934.6	1064.4	571.7	625.0
Текуща сметка: кредит	2660.9	2577.3	-83.7	26140.5	27615.1	30911.2	32392.3
Текуща сметка: дебит	2755.2	2645.2	-110.0	25205.9	26550.8	30339.5	31767.3
Стоки и услуги, нето	-63.4	-97.4	-33.9	267.0	1101.7	-192.6	630.1
Стоки и услуги: кредит	2464.9	2397.5	-67.4	23416.6	24717.0	27702.8	29065.5
Стоки и услуги: дебит	2528.3	2494.9	-33.5	23149.6	23615.3	27895.4	28435.4
Търговски баланс ²	-192.6	-187.4	5.2	-2212.9	-1378.0	-2810.5	-1899.7
Стоки: кредит	1967.5	2070.0	102.5	17470.4	18677.9	20922.1	22224.1
Стоки: дебит	2160.1	2257.4	97.2	19683.3	20055.9	23732.5	24123.8
Услуги, нето	129.2	90.0	-39.2	2479.9	2479.6	2617.9	2529.7
Услуги: кредит	497.4	327.5	-169.9	5946.2	6039.0	6780.7	6841.4
Производствени услуги с материали за влягане, притежавани от други	10.9	-5.0	-15.9	235.6	235.9	425.7	261.7
Услуги по поддръжка и ремонт, които не са включени другаде	4.5	4.5	0.0	57.2	64.0	65.2	79.9
Транспорт ³	115.0	58.5	-56.5	1400.2	1335.0	1551.3	1528.8
Пътувания ⁴	163.5	167.3	3.8	2766.8	2656.8	2971.0	2870.3
Други услуги ⁵	203.4	102.1	-101.3	1486.5	1747.3	1767.6	2100.7
Услуги: дебит	368.2	237.5	-130.7	3466.3	3559.4	4162.8	4311.7
Производствени услуги с материали за влягане, притежавани от други	6.1	1.2	-4.9	34.2	32.7	202.0	41.1
Услуги по поддръжка и ремонт, които не са включени другаде	4.0	4.0	0.0	37.5	43.4	41.6	53.9
Транспорт ³	140.7	65.2	-75.5	1292.5	1242.5	1446.4	1495.6
Пътувания ⁴	63.0	70.1	7.0	785.0	872.8	887.7	991.2
Други услуги ⁵	154.5	97.1	-57.4	1317.2	1368.0	1585.2	1729.9
Първичен доход, нето	-119.0	-14.2	104.8	-790.9	-1562.0	-950.1	-1686.9
Първичен доход: кредит	75.3	83.2	7.9	760.6	788.0	893.8	912.9
Компенсации на наетите	42.0	46.9	5.0	384.9	433.7	437.1	489.2
Инвестиционен доход	32.7	35.1	2.3	368.6	344.6	444.8	411.1
Друг първичен доход	0.6	1.4	0.8	7.0	10.6	12.0	13.5
Първичен доход: дебит	194.3	97.5	-96.9	1551.4	2350.1	1844.0	2599.9
Компенсация на наетите	2.0	0.3	-1.7	9.8	8.0	12.4	10.7
Инвестиционен доход	191.7	96.8	-95.0	1526.4	2333.0	1813.4	2577.9
Друг първичен доход	0.6	0.4	-0.2	15.2	9.1	18.1	11.3
Вторичен доход, нето	88.1	43.6	-44.5	1458.5	1524.7	1714.4	1681.8
Вторичен доход: кредит	120.7	96.5	-24.1	1963.4	2110.1	2314.6	2413.9
Държавно управление	39.0	12.8	-26.3	1149.9	1270.5	1361.7	1429.0
Други сектори	81.6	83.8	2.1	813.5	839.6	952.9	984.9
Вторичен доход: дебит	32.6	52.9	20.4	504.9	585.4	600.2	732.1
Държавно управление	25.2	47.3	22.0	437.3	510.3	526.8	639.7
Други сектори	7.3	5.7	-1.7	67.6	75.1	73.4	92.3
Капиталова сметка ^{1,6}	-19.8	20.9	40.6	508.3	1051.2	618.1	1502.4
Брутно придобиване/намаляване на непроизведени нефинансови активи, нето ⁵	1.5	-17.0	-18.6	-8.4	110.0	-23.5	80.9
Брутно придобиване/намаляване на непроизведени нефинансови активи, кредит	4.4	15.2	10.8	125.2	180.8	126.5	212.0
Брутно придобиване/намаляване на непроизведени нефинансови активи, дебит	2.9	3.2	0.3	133.6	70.9	149.9	131.1
Капиталови трансфери, нето	-21.3	8.9	30.1	516.8	941.2	641.6	1421.6
Капиталови трансфери, кредит	12.7	8.9	-3.9	565.4	947.7	690.6	1428.1
Капиталови трансфери, дебит	34.0	0.0	-34.0	48.6	6.5	49.0	6.6
Финансова сметка ^{1,6}	-59.4	-119.9	-60.5	436.7	2583.5	307.1	2329.9
Финансова сметка: активи	134.8	-162.8	-297.6	2895.3	1899.5	3312.1	3047.8
Финансова сметка: пасиви	194.1	-43.0	-237.1	2458.7	-684.0	3005.0	718.0
Преки инвестиции, нето ⁷	-194.9	-67.1	127.8	-538.6	-1398.8	-574.5	-1696.1
Преки инвестиции, активи ⁸	-94.7	0.4	95.1	531.1	-83.5	541.9	35.8
Преки инвестиции, пасиви ^{9,10}	100.2	67.5	-32.6	1069.7	1315.3	1116.4	1731.9

	Месечни данни			Акумулирани данни от началото на годината към:		Акумулирани данни за последните дванадесет месеца към:	
	окт.14	окт.15	Промяна	31.10.2014	31.10.2015	31.10.2014	31.10.2015
Портфейлни инвестиции, нето	110.0	103.5	-6.5	-1264.0	-1243.6	-2108.2	-1191.9
Портфейлни инвестиции: активи ¹¹	218.3	29.0	-189.3	190.5	-645.2	230.4	-506.3
Портфейлни инвестиции: пасиви	108.3	-74.6	-182.9	1454.5	598.4	2338.5	685.6
Финансови деривати, нето	5.7	11.8	6.2	29.3	21.9	32.7	35.8
Други инвестиции, нето	-10.9	-247.9	-237.0	1233.0	1542.2	1857.5	686.8
Други инвестиции: активи ⁸	-25.2	-283.8	-258.6	1167.4	-1055.5	1407.5	-1012.7
Други инвестиции: пасиви ^{9, 10}	-14.3	-35.9	-21.6	-65.5	-2597.7	-449.9	-1699.5
Резервни активи на БНБ ¹²	30.7	79.7	49.0	976.9	3661.8	1099.5	4495.2
Монетарно злато	0.4	0.7	0.3	1.8	3.3	2.2	4.0
Специални права на тираж	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Резервна позиция в МВФ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Други резервни активи	30.4	79.1	48.7	975.1	3658.5	1097.4	4491.2
Балансиращи статии:							
Салдо по текущата и капиталовата сметки	-114.1	-47.1	67.0	1442.9	2115.5	1189.9	2127.4
Салдо по финансовата сметка	-59.4	-119.9	-60.5	436.7	2583.5	307.1	2329.9
Нето грешки и пропуски ¹³	54.7	-72.8	-127.5	-1006.3	467.9	-882.8	202.4
Допълнителна информация ¹⁴							
Преки инвестиции в чужбина	-69.4	-3.6	65.8	459.0	-27.2	455.3	-36.8
Преки инвестиции в България	125.5	63.5	-62.0	997.6	1371.5	1029.9	1659.3

* Стандартно представяне на платежния баланс в съответствие с 6-тото издание на "Ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция" на МВФ.

¹ Предварителни данни към 17 декември 2015 г. В съответствие с практиката на БНБ за ревизиите и изискванията на ЕЦБ относно ревизиите на данните (включени в Календара на ЕЦБ за обмен на данните за платежния баланс, международната инвестиционна позиция, резервните активи в рамките на ЕСЦБ), данните за ноември 2015 г. и ревизия на данните за октомври 2015 г. предстои да бъдат публикувани на 18 януари 2016 г. Данните за януари - септември 2015 г. са ревизирани.

² За 2015 г. - предварителни данни на НСИ и БНБ. Данните са съставени, съгласно методологията за съставяне на статистиката на платежния баланс.

³ Оценки по методология на БНБ и НСИ.

⁴ Оценки по методология на БНБ. Данните се базират на информация от НСИ за броя на чуждестранните граждани, посетили страната и българските граждани, пътували в чужбина и оценка на БНБ за разходите/приходите по време на едно пътуване.

⁵ По данни, получени от банките и директното отчитане на услуги от предприятията.

⁶ Отрицателният знак (-) показва намаление на активи или пасиви, а положителният - съответно увеличение на активи или пасиви.

⁷ Данни, съгласно принципа Актив/Пасив. Източници: фирми с чуждестранно участие и от фирми с инвестиции в чужбина, банките, Централен депозитар, нотариуси, НСИ, Агенцията за приватизация и др. Данните за 2014 г. включват само реинвестираната печалба на банките.

⁸ Включени са отчетените външни вземания на страната по търговски кредити (платени аванси и вземания от доставчици).

Поради тримесечната отчетност на тези вземания, данните подлежат на ревизия.

⁹ На базата на получените в БНБ отчети за задълженията по финансови кредити на местни лица към чужбина.

Поради тримесечната отчетност на тези задължения, данните подлежат на ревизия.

¹⁰ Включени са отчетените външни задължения на страната по търговски кредити (получени аванси и задължения към доставчици).

Поради тримесечната отчетност на тези задължения, данните подлежат на ревизия.

¹¹ На база на данни от банките, други небанкови финансови институции, застрахователни компании и пенсионни фондове.

¹² Не се включват измененията на резервните активи на БНБ, дължащи се на курсови и ценови разлики и тези, свързани със създаването на резервни активи (монетаризация/демонетаризация на злато, разпределение на СПТ) и рекласификации. Положителният знак (+) показва увеличение на резервните активи, а отрицателният (-) - намаление.

¹³ Размерът на статия *Нето грешки и пропуски* показва разликата между салдото по финансовата сметка и салдото по текущата и капиталовата сметка.

¹⁴ Данните са съставени съгласно принципа на първоначалната посока на инвестицията.